

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. liepos 5 d.
(OR. en)

11505/23

Tarpinstitucinė byla:
2023/0258 (NLE)

POLCOM 151
SERVICES 29
FDI 17
COLAC 83

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2023 m. liepos 5 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2023) 434 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl TARYBOS SPRENDIMO dėl Europos Sąjungos ir Čilės Respublikos laikinojo susitarimo dėl prekybos pasirašymo Europos Sąjungos vardu

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2023) 434 final.

Pridedama: COM(2023) 434 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2023 07 05
COM(2023) 434 final

2023/0258 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

**dėl Europos Sąjungos ir Čilės Respublikos laikinojo susitarimo dėl prekybos pasirašymo
Europos Sąjungos vardu**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Pridedamas pasiūlymas yra teisinė priemonė, kuria leidžiama pasirašyti Europos Sąjungos ir Čilės Respublikos laikinąjį susitarimą dėl prekybos (toliau – LSP).

Šiuo metu Europos Sąjungos (toliau – ES) ir Čilės Respublikos (toliau – Čilė) santykiai grindžiami 2005 m. kovo 1 d. įsigaliojusi Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Čilės asociacijos susitarimu (toliau – AS) (jis laikinai taikomas nuo 2003 m. vasario 1 d.)¹.

Nuo Asociacijos susitarimo įsigaliojimo įvyko daug pokyčių. 2006 m. Europos Komisija priėmė strategiją „Globali Europa“, kuria atnaujinta ES prekybos politikos darbotvarkė ir siekiama glaudesnių prekybos susitarimų. ES yra sudariusi susitarimus su kitomis valstybėmis regione (prekybos susitarimas su Kolumbija, Ekvadoru ir Peru, asociacijos susitarimas su Centrine Amerika) ir už jo ribų, be kita ko, su Japonija, Kanada, Naująja Zelandija, Singapūru ir Vietnamu.

Čilė yra pasirašiusi 26 LPS su 64 valstybėmis, įskaitant su JAV (2004 m.), Kinija (2006 m.) ir Japonija (2007 m.). Čilė taip pat prisijungė prie Ramiojo vandenyno aljanso ir Ramiojo vandenyno šalių partnerystės (dabar – Visapusiškas ir pažangus Ramiojo vandenyno šalių partnerystės susitarimas).

Šie susitarimai daugumoje sričių gerokai viršija galiojančio ES ir Čilės AS užmojus ir taikymo sritį. Todėl abi Šalys išreiškė susidomėjimą AS modernizavimu, kad dar labiau pagerintų savo prekybos ryšius ir prisidėtų prie politinių ir ekonominių santykių stiprinimo.

2013 m. sausio 26–27 d. Santjage vykusio ES ir Čilės aukščiausiojo lygio susitikimo metu ES ir Čilės vadovai susitarė išnagrinėti galimybes modernizuoti AS praėjus 10 metų po jo įsigaliojimo. 2015 m. balandžio mėn. 6-ajame ES ir Čilės asociacijos tarybos posėdyje buvo pritarta jungtinės darbo grupės (toliau – Grupė) dėl AS modernizavimo sudarymui. Grupės tikslas buvo atlikti tyrimą taikymo sričiai apibrėžti, įvertinant perspektyvinių derybų dėl AS modernizavimo visose srityse užmojų lygį. Grupė sudarė du pogrupius, kurių vienas buvo atsakingas už politikos ir bendradarbiavimo klausimus, o kitas – už prekybos klausimus. Pogrupiai baigė darbą 2017 m. sausio 31 d. vykusiame 14-ajame ES ir Čilės asociacijos komiteto posėdyje.

2017 m. lapkričio 13 d. Taryba priėmė sprendimą, kuriuo Europos Komisija ir Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai įgaliojami pradėti derybas dėl modernizuoto susitarimo su Čile, kuris pakeistų AS.

Derybos oficialiai pradėtos 2017 m. lapkričio 16 d. Derybos buvo vedamos konsultuojantis su Tarybos Lotynų Amerikos ir Karibų regiono darbo grupe. Dėl susitarimo dalių, susijusių su prekyba, buvo konsultuojamasi su Prekybos politikos komitetu.

2022 m. gruodžio 9 d. Briuselyje ES ir Čilė pasiekė politinį susitarimą derybose.

Dabartinio ES ir Čilės asociacijos susitarimo modernizavimas susijęs su dviem teisinėmis priemonėmis:

¹ OL L 26, 2003 I 31.

1. Pažangiuoju pagrindų susitarimu (toliau – PPS), kuris apims a) politinį ir bendradarbiavimo ramstį ir b) prekybos ir investicijų ramstį (įskaitant nuostatas dėl investicijų apsaugos), ir
2. Laikiniu susitarimu dėl prekybos (toliau – LSP), kuris apima prekybos ir investicijų liberalizavimą. LSP nustos galioti, kai įsigalios PPS.

LSP siūloma pasirašyti ir sudaryti tuo pačiu metu kaip PPS ir tikimasi, kad jis bus pasirašytas ir sudarytas lygiagrečiai. Ratifikuotas ir įsigaliojęs LSP galio tol, kol bus visiškai ratifikuotas ir įsigalios PPS.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

LSP nustatyta modernizuota visapusiška ES ir Čilės prekybos ir investicijų teisinė sistema. Įsigaliojus LSP, AS IV dalis, įskaitant visus paskesnius jo institucinių organų sprendimus, nustos galioti ir bus pakeista LSP.

Susitarimas dėl prekybos vynais ir Susitarimas dėl prekybos spiritiniais ir aromatizuotais gėrimais (toliau – susitarimai ir vynu ir spiritinių gėrimų), pirmiau pridėti prie AS², bus įtraukti į LSP.

LSP visiškai atitinka 2015 m. spalio mėn. strategiją „Prekyba visiems“, nes prekybos ir investicijų politika grindžiama ne tik pagrindiniais ekonominiais interesais, bet ir Europos bei visuotiniais standartais ir vertybėmis, daugiau dėmesio skiriant darniam vystymuisi, žmogaus teisėms, vartotojų apsaugai ir atsakingai bei sąžiningai prekybai.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

LSP visiškai atitinka Europos Sąjungos politikos nuostatas ir dėl jo ES nereikės iš dalies keisti savo taisyklių, reglamentų ar standartų kurioje nors reglamentuojamoje srityje, pvz., techninių taisyklių ir produktų standartų, sanitarijos ar fitosanitarijos taisyklių, maisto ir saugos taisyklių, sveikatos ir saugos standartų, taisyklių dėl GMO, aplinkos apsaugos ar vartotojų apsaugos.

Į LSP taip pat įtrauktas skyrius dėl prekybos ir darnaus vystymosi, kuriame šis susitarimas susietas su ES bendraisiais darnaus vystymosi tikslais ir konkrečiais tikslais darbo, aplinkos ir klimato kaitos srityse. Tai padės ES siekti žaliojo kurso tikslų – įtraukios žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos, be kita ko, prisidedant prie strategijos „Global Gateway“ įgyvendinimo. Be to, prie Susitarimo pridedamas Europos Sąjungos ir Čilės Respublikos bendras pareiškimas dėl prekybos ir darnaus vystymosi nuostatų, įtrauktų į Europos Sąjungos ir Čilės Respublikos laikinąjį susitarimą dėl prekybos (toliau – Bendras pareiškimas). Bendrame pareiškime numatoma, kad įsigaliojus LSP Šalys pradės oficialų jo prekybos ir darnaus vystymosi aspektų peržiūros procesą, kad prireikus apsvarstytų galimybę įtraukti papildomas nuostatas, kurias tuo metu kuri nors iš Šalių gali laikyti svarbiomis, be kita ko atsižvelgdamos į savo vidaus politikos pokyčius ir naujausią tarptautinių sutarčių praktiką. Tokios papildomos nuostatos visų pirma gali būti susijusios su tolesniu skyriaus „Prekyba ir darnus vystymasis“ vykdymo užtikrinimo mechanizmo stiprinimu, įskaitant galimybę taikyti atitikties etapą, ir tinkamomis atsakomosiomis priemonėmis, taikomomis kraštutiniu atveju. Nedarydamos poveikio peržiūros rezultatams, Šalys taip pat apsvarstys galimybę, kaip vieną esminių susitarimų elementų, įtraukti Paryžiaus susitarimą dėl klimato kaitos.

Be to, LSP visiškai užtikrinama viešųjų paslaugų apsauga ir vyriausybių teisė reglamentuoti ginant viešąjį interesą – tai vienas pagrindinių Susitarimo principų.

² Susitarimai buvo iš dalies pakeisti 2005, 2006, 2009 m. ir paskutinį kartą 2022 m. (OL C287/19, 2022 m. liepos 28 d.).

Bendradarbiavimas mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje atitinka 2002 m. rugsėjo mėn. pasirašytą ir 2007 m. sausio mėn. įsigaliojusį Europos bendrijos ir Čilės Respublikos mokslinio ir technologinio bendradarbiavimo susitarimą.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Pagal Sutartis ir Teisingumo Teismo praktiką, visų pirma jo 2017 m. gegužės 16 d. Nuomonę 2/15 dėl ES ir Singapūro laisvosios prekybos susitarimo, visos srityse, kurioms taikomas LSP, priklausytų išimtinai ES išorės kompetencijai, visų pirma SESV 91 straipsnio, 100 straipsnio 2 dalies ir 207 straipsnio taikymo sričiai.

Todėl LSP turi būti Sąjungos pasirašytas remiantis Tarybos sprendimu pagal SESV 218 straipsnio 5 dalį ir Sąjungos sudarytas remiantis Tarybos sprendimu pagal SESV 218 straipsnio 6 dalį, gavus Europos Parlamento sutikimą.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Tarybai teikiamas LSP neapima jokių klausimų, kurie nepriklauso ES išimtinai išorės kompetencijai.

• Proporcingumo principas

Prekybos susitarimai yra tinkama priemonė patekimui į rinką ir susijusioms išsamių ekonominių santykių su ES nepriklausančia trečiąja šalimi sritims reglamentuoti. Kitų būdų padaryti šiuos įsipareigojimus ir liberalizavimo veiksmus teisiškai privalomais nėra.

Šia iniciatyva tiesiogiai siekiama Sąjungos išorės veiksmų tikslų ir prisidedama prie politinio prioriteto „ES kaip stipresnė pasaulinio masto veikėja“. Ji atitinka Visuotinės ES strategijos gaires, kad būtų galima atsakingai bendradarbiauti su kitomis valstybėmis ir pertvarkyti savo išorės partnerystės ryšius, kad būtų pasiekti ES išorės prioritetai. Ja padedama siekti ES prekybos ir vystymosi tikslų.

Derybos dėl LSP su Čile vyko pagal Tarybos nustatytus derybinius nurodymus. Derybų rezultatas neviršija to, kas būtina derybų nurodymuose nustatytiems politikos tikslams pasiekti.

• Priemonės pasirinkimas

Šis Tarybos sprendimo pasiūlymas teikiamas pagal SESV 218 straipsnio 5 dalį, kurioje numatyta, kad Taryba priima sprendimus, kuriais įgaliojama pasirašyti susitarimą. Kitų teisinių priemonių, kuriomis būtų galima pasiekti šio pasiūlymo tikslą, nenumatyta.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

• Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas

Komisija užsakė atlikti „ES ir Čilės asociacijos susitarimo prekybos ramsčio ekonominio poveikio vertinimą“, kuris buvo užbaigtas 2012 m. kovo mėn. Komisija užsakė atlikti „ES ir Čilės asociacijos susitarimo galimo modernizavimo *ex ante* tyrimą“, kuriame būtų išnagrinėtos atnaujinimo galimybės; jis buvo užbaigtas 2017 m. vasario mėn.

Šie vertinimai parodė, kad tuo metu esamo prekybos ramsčio taikymo aprėptis buvo išsami, tačiau buvo galima toliau tobulinti taisykles ir siekti tolesnio patekimo į rinką. Taip pat padaryta išvada, kad būtina atnaujinti Asociacijos susitarimą atsižvelgiant į pasaulinės prekybos aplinkos raidą.

Be to, Komisija užsakė atlikti „Poveikio darniam vystymuisi vertinimą, kuriuo prisidedama prie derybų dėl Asociacijos susitarimo su Čile prekybos ramsčio atnaujinimo“, kuris buvo baigtas 2019 m. gegužės mėn.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Atliktų išorės tyrimų vykdytojai surengė daug konsultacijų ir vykdė informavimo veiklą, įskaitant: specialias interneto svetaines, kuriose skelbiami su tyrimais susiję dokumentai ir veikla; internetines suinteresuotųjų šalių apklausas ir individualius pokalbius.

Atlikdamas poveikio vertinimą, Prekybos GD dėl modernizavimo konsultavosi su suinteresuotosiomis šalimis, įskaitant įmones, pilietinės visuomenės suinteresuotuosius subjektus, NVO, profesines sąjungas, taip pat prekybos asociacijas, prekybos rūmus ir kitus privačių interesų turinčius asmenis. Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis apėmė įvairią konsultavimosi veiklą, įskaitant atviras viešas konsultacijas internetu.

Šie išorės tyrimai ir konsultacijos, kurios buvo vykdomos juos rengiant, suteikė Komisijai informacijos, kuri buvo labai vertinga derybose dėl LSP.

Vykstant deryboms taip pat buvo rengiami susitikimai pilietinės visuomenės organizacijoms informuoti apie derybų eigą ir keistis nuomonėmis apie modernizavimą.

Derybos vyko konsultuojantis su Tarybos Lotynų Amerikos ir Karibų regiono darbo grupe dėl šio susitarimo politinių ir bendradarbiavimo aspektų ir konsultuojantis dėl šio Susitarimo prekybos aspektų su Prekybos politikos komitetu, kurį Taryba paskyrė pagal SESV 218 straipsnio 4 dalį specialiuoju komitetu. Europos Parlamentas ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas taip pat buvo reguliariai informuojami per Tarptautinės prekybos komitetą, ypač jo Čilės stebėsenos grupę, ir Užsienio reikalų komitetą. Per derybas rengiami tekstai buvo siunčiami abiem institucijoms.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

ES ir Čilės laisvosios prekybos susitarimo įgyvendinimo *ex post* vertinimą (angl. *Ex-post evaluation of the implementation of the EU-Chile Free Trade Agreement*) atliko išorės rangovas „ITAQA SARL“.

Ex ante tyrimą dėl galimo ES ir Čilės asociacijos susitarimo modernizavimo (angl. *Ex ante Study of a Possible Modernisation of the EU-Chile Association Agreement*) atliko išorės rangovas „Ecorys-Case“.

Poveikio darniam vystymuisi vertinimą, skirtą deryboms dėl Asociacijos susitarimo su Čile prekybos ramsčio atnaujinimo (angl. *Sustainability Impact Assessment (SIA) in support of the negotiations for the modernisation of the trade pillar of the Association Agreement with Chile*), atliko išorės rangovas „BKP Development Research & Consulting“³.

³ https://policy.trade.ec.europa.eu/analysis-and-assessment/sustainability-impact-assessments_en#chile.

- **Poveikio vertinimas**

Pasiūlymas buvo grindžiamas 2017 m. gegužės mėn. paskelbtu poveikio vertinimu⁴, dėl kurio buvo pateikta teigiama nuomonė (SWD/2017/0173 *final*).

Atlikus poveikio vertinimą padaryta išvada, kad išsamios derybos būtų naudingos ir ES, ir Čilei. Tokia nauda – BVP, gerovės ir eksporto, užimtumo, darbo užmokesčio (tiek mažiau, tiek labiau kvalifikuotų darbuotojų), konkurencingumo didėjimas ir geresnė ES ir Čilės padėtis kitų pasaulio konkurentų atžvilgiu. Nuostatų dėl darnaus vystymosi įtraukimas taip pat turėtų teigiamą poveikį žmogaus teisių skatinimui ir laikymuisi bei veiksmingam Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) pagrindinių darbo standartų įgyvendinimui.

Be to, derybų metu atlikus poveikio darniam vystymuisi vertinimą išsamiai įvertintas galimas didesnio prekybos liberalizavimo pagal LSP ekonominis ir socialinis poveikis bei poveikis aplinkai ES ir Čilėje. Atliekant poveikio darniam vystymuisi vertinimą taip pat analizuojamas galimas modernizavimo poveikis žmogaus teisėms ir gamybos, žemės ūkio ir paslaugų sektoriams.

ES ir Čilė pasiekė plataus užmojo susitarimą, atitinkantį daugumą naujausių prekybos susitarimų, pavyzdžiui, IEPS, susitarimus su Japonija ir Naująja Zelandija. Šis susitarimas atvers naujų prekybos ir investicijų galimybių abiejose rinkose ir padės kurti darbo vietas ES.

LSP, be kita ko, bus panaikinta dauguma muitų, išplėsta galimybė dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, atverta paslaugų rinka, sudarytos nuspėjamos sąlygos investuotojams ir padedama užkirsti kelią neteisėtam ES inovacijų ir tradicinių produktų kopijavimui. Be to, LSP pateikiamos visos garantijos, kad ekonominės naudos nebus siekiama pagrindinių teisių sąskaita, silpninant socialinius standartus, valdžios teisę reglamentuoti, aplinkos apsaugą ar vartotojų sveikatą ir saugą.

- **Reglamentavimo kokybė ir supaprastinimas**

LSP REFIT programa netaikoma. Vis dėlto jame numatyta supaprastinti prekybos ir investavimo procedūras, sumažinti su eksportu ir investicijomis susijusias išlaidas ir taip padidinti prekybos ir investavimo galimybes mažosioms ir vidutinėms įmonėms. Tikėtina nauda, be kita ko, – didesnis skaidrumas, mažesnė dėl techninių taisyklių, atitikties reikalavimų, muitinės procedūrų ir kilmės taisyklių atsirandanti našta, sustiprinta intelektinės nuosavybės teisių ir geografinių nuorodų apsauga, geresnė prieiga prie viešųjų pirkimų konkursų procedūrų, taip pat specialus skyrius, kad MVĮ iš Susitarimo galėtų gauti kuo daugiau naudos.

- **Pagrindinės teisės**

Sąjungos pagrindinių teisių apsaugai pasiūlymas poveikio neturi.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

LSP turės nedidelį neigiamą poveikį ES biudžetui, nes dėl tarifų liberalizavimo bus panaikinti muitai. Numatomas netiesioginis teigiamas poveikis, pvz., padidės su pridėtinės vertės mokesčiu susiję ištekliai ir bendrosios nacionalinės pajamos.

⁴

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52017SC0173>

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Į LSP įtrauktos institucinės nuostatos, kuriomis nustatoma įgyvendinimo organų, nuolat stebėjančių jo įgyvendinimą, veikimą ir poveikį, struktūra.

LSP institucinėse nuostatose nustatytos konkrečios Prekybos tarybos ir Prekybos komiteto, nuolat prižiūresiančių LSP įgyvendinimą ir taikymą, funkcijos ir užduotys.

Prekybos komitetas padės Prekybos tarybai vykdyti jos funkcijas ir prižiūrės visų pagal LSP įsteigtų pakomitečių ir kitų organų darbą. Prekybos komitetą sudaro ES ir Čilės atstovai, atsakingi už su prekyba susijusius klausimus, kurie susitiks kasmet arba bet kurios šalies prašymu.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvos)**

Netaikoma.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

LSP išplečiama dabartinės dvišalės prekybos sistemos taikymo sritis ir ji pritaikoma prie naujų politinių ir ekonominių pasaulinių iššūkių, naujos ES ir Čilės partnerystės realybės ir neseniai sudarytų ES ir Čilės prekybos susitarimų ir vykdytų derybų užmojų.

LSP sukuriamą nuosekli, išsami ir naujausia teisiškai privaloma ES santykių su Čile sistema. Ja bus skatinama prekyba ir investicijos prisidedant prie ekonominių ir prekybinių santykių plėtojimo ir įvairinimo.

Į LSP taip pat įtrauktas konsultavimosi su pilietine visuomene mechanizmas, taikomas visam Susitarimui, kad abiejų šalių pilietinė visuomenė galėtų būti išklaudyta dėl visų Susitarimo nuostatų.

Atsižvelgiant į derybiniuose nurodymuose nustatytus tikslus, LSP bus numatyta:

Geresnės sąlygos eksportuojamiems žemės ūkio ir žuvininkystės produktams patekti į rinkas ir geresnės taisyklės

Pagal dabartinį Asociacijos susitarimą jau liberalizuotos visos pramoninės prekės ir didelė žemės ūkio ir žuvininkystės produktų dalis. Atlikus modernizavimą, skyriuje „Prekyba prekėmis“ visiškai liberalizuojama daugiau kaip 99 proc. visų tarifų eilučių.

LSP taip pat visapusiškai atsižvelgiama į jautrius ES žemės ūkio klausimus. ES nenustatė visiško itin jautrių produktų, kaip antai naminių paukščių, jautienos, kiaulienos ir alyvuogių aliejaus, rinkų liberalizavimo. Šie iš Čilės importuojami produktai pateks į ES rinką ribotai ir kontroliuojamai, taikant kruopščiai suderintas tarifines kvotas, kuriomis atsižvelgiama į Europos ūkininkams susirūpinimą keliančius aspektus ir vartotojų pageidavimus.

Be to, skyriaus „Prekyba prekėmis“ tekste pateikiamos papildomos ir išsamesnės taisyklės, kurios palengvins ES ir Čilės prekybą. Jos apima nuostatas dėl mokesčių ir formalumų, importo ir eksporto licencijų, eksporto muitų draudimo ir įsipareigojimų dėl tarifų, dėl kurių nenumatytas visiškas muitų panaikinimas (esamos padėties nekeitimas). Į jį taip pat įtrauktos naujos kartos nuostatos dėl konkurencijos eksporto srityje, perdavimo, po remonto įvežamų prekių ir nuostatos, kuriomis lengvinamas laikinas prekių įvežimas.

Supaprastintos prekių kilmės taisyklės

Prekių kilmės taisyklės buvo peržiūrėtos ir tam tikrais atvejais supaprastintos, kad būtų atsižvelgta į pramonės poreikį, pavyzdžiui, pagrindinių pramoninių gaminių, tokių kaip automobiliai ar vaistai.

Modernizuotos ir supaprastintos pasienio procedūros

Į LSP įtrauktas plataus užmojo skyrius dėl muitinės darbo ir prekybos lengvinimo, grindžiamas PPO susitarimu dėl prekybos lengvinimo ir dar platesnis tam tikrose srityse. ES ir Čilė įsipareigoja taikyti supaprastintas, modernias ir, kai įmanoma, automatizuotas procedūras, kad prekės būtų veiksmingai ir greitai išleidžiamos, supaprastinant duomenų ir dokumentų reikalavimus, tvarkant muitinės dokumentus ir informaciją prieš atvežimą, taip pat užtikrinant veiksmingą ir nediskriminacinį rizikos valdymą.

Sąžiningų prekybos ir verslo sąlygų užtikrinimas

Kad būtų galima veiksmingai ir efektyviai kovoti su nesąžiningos prekybos praktika, susitarta dėl geresnės tvarkos, susijusios su prekybos teisių gynimo priemonėmis. Be to, į LSP įtrauktos nuostatos, kuriomis siekiama apsaugoti vidaus pramonę tuo atveju, jei dėl Susitarimo padidėjęs produkto importas daro arba gali padaryti didelę žalą tai pramonei. Į LSP taip pat įtrauktas skyrius dėl subsidijų, kuris padeda suvienodinti sąlygas ES ir Čilės įmonėms, nes užtikrinamas didesnis subsidijų tiek prekėms, tiek paslaugoms skaidrumas, konsultacijos, jei subsidijos gali daryti neigiamą poveikį prekybai, ir taisyklės dėl žalingiausių subsidijų (restruktūrizavimo pagalba be restruktūrizavimo plano ir neribotos garantijos).

LSP taip pat užtikrinama, kad įmonės laikytųsi pagrindinių konkurencijos principų: nepiktnaudžiaujama dominuojančia padėtimi, nėra konkurenciją ribojančių įmonių susitarimų ir tikrinamas susijungimo poveikis konkurencijai. Tuo pat metu LSP užtikrins vienodas sąlygas viešojo sektoriaus ir privačioms įmonėms rinkoje. Valstybės valdomos įmonės, įmonės, kurioms suteiktos specialiosios teisės arba privilegijos, ir paskirtosios monopolijos, pirkdamos ir parduodamos rinkoje prekes ir paslaugas, turi veikti nediskriminuodamos ir atsižvelgdamos į komercinius sumetimus.

Tvarumo užtikrinimas

Į LSP įtrauktas visapusiškas plataus užmojo skyrius dėl prekybos ir darnaus vystymosi, kuriuo siekiama stiprinti darnaus vystymosi integravimą į Šalių prekybą ir investicijų santykius teisiškai privalomais įsipareigojimais dėl aplinkos apsaugos, klimato kaitos ir darbo teisių, nuostatomis dėl bendradarbiavimo ir dialogo, be kita ko, su pilietine visuomene, taip pat ginčų sprendimo procedūromis.

Be to, LSP yra pirmasis ES sudarytas prekybos susitarimas, į kurį įtrauktas specialus skyrius dėl prekybos ir lyčių lygybės. Šiame skyriuje lyčių aspektu grindžiamas požiūris įtraukiamas į integracinio ekonomikos augimo skatinimą. Šiame skyriuje ES ir Čilė dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą veiksmingai įgyvendinti savo įsipareigojimus pagal Konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims ir pagal kitus daugiašalius susitarimus lyčių lygybės ar moterų teisių klausimais. Pagal nekontingencijos išlygą ES ir Čilė įsipareigoja, siekdamas skatinti prekybą ar investicijas, nesusilpninti ar nesumažinti apsaugos, suteikiamos pagal atitinkamus jų įstatymus, kuriais siekiama užtikrinti lyčių lygybę ar moterų ir vyrų lygias galimybes, lygio, taip pat neatsisakyti tokių įstatymų ar kitaip nuo jų nenukrypti.

Galiausiai prie LSP pridedamas Europos Sąjungos ir Čilės Respublikos bendras pareiškimas dėl prekybos ir darnaus vystymosi nuostatų, kuriame ES ir Čilė pareiškė bendrą ketinimą inicijuoti Prekybos ir darnaus vystymosi skyriaus peržiūrą įsigaliojus LSP, kad prireikus būtų apsvaistyta galimybė įtraukti papildomų nuostatų, kurias tuo metu bet kuri Šalis gali laikyti svarbiomis. Toje peržiūroje ES vadovausis Europos Komisijos komunikatu Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų

komitetui „Prekybos partnerysčių galia: drauge siekti žaliosios ir teisingos ekonomikos augimo“ (COM(2022) 409 *final*), visų pirma dėl tolesnio vykdymo užtikrinimo mechanizmo stiprinimo. Nedarydamos poveikio peržiūros rezultatams, ES ir Čilė taip pat apsvarstys galimybę, kaip vieną esminių susitarimų elementų, įtraukti Paryžiaus susitarimą dėl klimato kaitos.

Mažesniųjų įmonių poreikių akcentavimas

LSP reikalaujama, kad ES ir Čilė sukurtų mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI) skirtą svetainę, kuri padėtų MVI lengviau gauti informaciją ir taip pasinaudoti visomis Susitarimo nuostatomis. ES ir Čilės ryšių centrai dirbs kartu, kad galėtų atsižvelgti į konkrečius MVI poreikius ir nustatyti būdus, kaip tokios įmonės galėtų pasinaudoti naujomis galimybėmis abiejose rinkoje.

Galimybės paslaugų teikėjams ir skaitmeninės prekybos taisyklės

LSP nustatytos išsamios taisyklės, apimančios paslaugų ir investicijų patekimą į rinką visuose ekonomikos sektoriuose, ir konkrečios taisyklės, taikomos skaitmeninei prekybai. Juo siekiama sudaryti vienodas sąlygas, visų pirma ES paslaugų teikėjams, veikiantiems tokiuose sektoriuose kaip telekomunikacijos ir finansinės paslaugos, taip pat tokios srityse kaip pristatymo paslaugos ir jūrų transporto paslaugos. LSP taip pat nustatyta sistema, pagal kurią Šalys pripažįsta viena kitos kvalifikacijas reglamentuojamųjų profesijų, pavyzdžiui, architektų, apskaitininkų, teisininkų ir inžinierių, srityse. Skaitmeninės prekybos srityje susitarimu nustatomos horizontaliosios taisyklės, be kita ko, tokiose srityse kaip prekyba internetu prekėmis ar paslaugomis, kurios yra būtinos geram prekybos internetu veikimui.

Investicijų skatinimas

Į LSP įtrauktos nuostatos, kuriomis liberalizuojamos investicijos laikantis tokio paties požiūrio, kuris taikomas iki šiol sudarytiems plačiausio užmojo ES susitarimams. Visų pirma visos esminės taisyklės pagal šį skyrių bus vienodai taikomos ir paslaugų, ir ne paslaugų sektoriams. Visų pirma, investuotojai ir jų investicijos galės pasinaudoti išipareigojimu sudaryti nediskriminacines sąlygas, palyginti su vidaus ar trečiųjų šalių investuotojais, taip pat plataus užmojo taisyklėmis dėl kliūčių nediskriminaciniam patekimui į rinką, taikant nediskriminacinius kiekybinius apribojimus, pavyzdžiui, monopolijas ir išimtinės teises, kvotas ir ekonominių poreikių analizę.

Veiksmingumo reikalavimai, pavyzdžiui, reikalavimai pasiekti tam tikrą vietos turinio lygį arba perduoti technologijas, kaip bet kurios įmonės steigimo ar veiklos sąlyga, bus draudžiami tinkamai atsižvelgiant į Šalių pažeidžiamumą, taip sustiprinant galiojančias taisykles pagal PPO TRIMS susitarimą.

Investicijų skyriaus, dėl kurio suderėta su Čile, ypatumas yra tai, kad jame numatytas nacionalinis režimas vietoje įsteigtoms įmonėms, kai prekės ir paslaugos perkamos vykdant viešuosius pirkimus; šis išipareigojimas kituose ES susitarimuose paprastai nurodomas Viešųjų pirkimų skyriuje.

Šalių liberalizavimo išipareigojimams taikomos siaurai apibrėžtos išimtys (pvz., taikomos audiovizualiniam sektoriui) ir konkrečios išlygos, kuriomis arba ribojamas atitinkamas Šalių atvirumo laipsnis, arba apibrėžiama pageidaujama būsima politikos erdvė sektoriams, kurie laikomi itin jautriais. Išlygos nustatytos taikant hibridinio sąrašo metodą, t. y. teigiamą patekimo į rinką išipareigojimų sąrašą (grindžiamą konkrečių sektorių, kuriuose nustatyti išipareigojimai, sąrašų) ir neigiamą sąrašą (visi sektoriai, kuriuose nustatyti išipareigojimai, išskyrus konkrečias išlygas tam tikriems sektoriams) visiems kitiems esminiams išipareigojimams. Konkretūs Šalių išipareigojimai atspindi aukštą liberalizavimo lygį,

atitinkantį jų iki šiol sudarytus plačiausio užmojo susitarimus, įskaitant išsamius patekimo į rinką įsipareigojimus ne paslaugų sektoriams.

Galimybės dalyvauti Čilės viešuosiuose pirkimuose

LSP suteikia daugiau galimybių dalyviams dalyvauti viešųjų pirkimų sutartyse. Čilė suteikė ES bendrovėms daugiau galimybių dalyvauti viešuosiuose konkursuose nei kitiems savo prekybos partneriams. ES įmonės galės teikti pasiūlymus dėl prekių tiekimo ir paslaugų teikimo ne tik centriniu, bet ir žemesniu nei centriniu lygmeniu. ES ir Čilė taip pat įsipareigoja savo viešųjų pirkimų procedūroms taikyti modernias taisykles, taikydamos aukštus skaidrumo, nediskriminavimo ir vienodo požiūrio standartus.

Didesnės inovacijų ir kūrinių apsaugos užtikrinimas

LSP nustatomos vienodos sąlygos užtikrinant, kad Čilė ir ES taip pat laikytųsi bendro požiūrio į intelektinės nuosavybės teisių (INT) vykdymo užtikrinimą ir kad abi šalys imtųsi veiksmų kovodamos su klastojimu ir piratavimu bei nekonkurencinga praktika. Juo užtikrinama aukšto lygio INT apsauga ir jų įgyvendinimas. Jis taip pat apima atrinktų ES ir Čilės geografinių nuorodų (GN) sąrašo abipusę apsaugą. ES atveju bus saugoma 216 ES geografinių nuorodų. Tai papildė galiojančius susitarimus dėl vynų ir spiritinių gėrimų, kuriais Čilėje saugoma 1745 vynų GN, 257 spiritinių gėrimų GN ir 5 aromatizuotų vynų GN iš ES. Tie GN sąrašai taip pat buvo lygiagrečiai atnaujinti.

Saugios ir tvarios prekybos žemės ūkio produktais užtikrinimas

Į LSP įtrauktas skyrius dėl sanitarijos ir fitosanitarijos klausimų, kuriame numatyta daug konkrečių prekybos lengvinimo priemonių. Tai turėtų sudaryti sąlygas spartesnei, tačiau saugiai prekybai. ES ir Čilė pasilieka teisę nustatyti tokio lygio apsaugą, kokią mano esant tinkamą.

Be to, į LSP įtrauktas skyrius dėl tvarios maisto sistemos, kuriame numatytas bendradarbiavimas dėl konkrečių tvarių maisto sistemų aspektų, pavyzdžiui, maisto grandinės tvarumo ir maisto nuostolių bei švaistymo mažinimo, kovos su sukčiavimu maisto produktų srityje visoje maisto grandinėje, gyvūnų gerovės, kovos su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms ir trąšų bei cheminių pesticidų, kurie kelia nepriimtina riziką sveikatai ar aplinkai, kaip matyti iš atitinkamų vertinimo, naudojimo ir rizikos mažinimo. Bendradarbiaudamos kovos su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms srityje, ES ir Čilė susitarė palaipsniui atsakyti antibiotikų, kaip augimą skatinančių medžiagų, naudojimo.

Užtikrinimas, kad techniniai reglamentai, standartai ir atitikties vertinimo procedūros būtų nediskriminaciniai ir nesudarytų nereikalingų kliūčių prekybai

Siekdamos didinti Čilės ir ES reglamentavimo konvergenciją remiantis tarptautine standartizacija, Šalys susitarė dėl baigtinio tarptautinių standartizacijos organizacijų sąrašo ir pakartojo savo įsipareigojimą savo techninius reglamentus ir atitikties vertinimo procedūras grįsti šių organizacijų parengtais atitinkamais tarptautiniais standartais. LSP pabrėžiama poveikio vertinimų svarba rengiant techninius reglamentus ir atitikties vertinimus. Juo skatinamas rizika grindžiamas požiūris į atitikties vertinimą, įskaitant tiekėjo atitikties deklaracijos svarstymą, ir akreditavimo taikymas atitikties vertinimo įstaigų kvalifikacijai nustatyti, įskaitant Tarptautinės bendradarbiavimo laboratorijų akreditavimo srityje organizacijos (ILAC) ir Tarptautinio akreditavimo forumo (IAF) mechanizmus. Be bendrųjų nuostatų dėl bendradarbiavimo reglamentavimo srityje, kuriomis Čilei ir ES bus sudarytos sąlygos bendradarbiauti būsimais abipusio intereso reglamentavimo klausimais, LSP taip pat nustatomas konkretus bendradarbiavimas rinkos priežiūros ir gaminių saugos srityje, pagal kurį numatomas keitimasis informacija apie reikalavimus neatitinkančius arba pavojingus

gaminius atitinkamose rinkose. Šalys taip pat susitarė dėl priedo dėl motorinių transporto priemonių, kuris palengvins naujų motorinių transporto priemonių patvirtinimą ir tipo patvirtinimo sertifikatų pripažinimą.

Skaidrumas ir gera reglamentavimo praktika

Į LSP įtrauktas skyrius dėl skaidrumo, kuriame išdėstytos plataus užmojo nuostatos dėl visuotinio taikymo priemonių, susijusių su prekybos klausimais, skelbimo, administravimo, peržiūros ir apskundimo, ir skyrius, kuriame nustatytas geros reglamentavimo praktikos priemonių rinkinys, kuriuo ES ir Čilė naudosis rengdamos reglamentus.

Modernios ginčų sprendimo procedūros

Į LSP įtrauktos nuostatos dėl valstybių tarpusavio ginčų sprendimo, kuriomis nustatomos veiksmingos ir skaidrios modernios procedūros, grindžiamos tinkamu procesu, kuriuo siekiama užkirsti kelią bet kokiems Čilės ir ES ginčams ir juos spręsti.

Institucinė struktūra

Galiausiai LSP institucinę struktūrą sudaro Prekybos taryba, Prekybos komitetas ir keletas pakomitečių. Prekybos taryba stebi, kaip siekiama LSP tikslų, ir prižiūri jo įgyvendinimą. Jai vykdyti savo pareigas padeda Prekybos komitetas, atsakingas už bendrą LSP įgyvendinimą, įskaitant sektorių dialogų apibrėžimą ir priežiūrą.

Prekybos taryba ir Prekybos komitetas gali steigti papildomus pakomitečius ir kitus organus, padedančius vykdyti jų funkcijas, atlikti konkrečias užduotis arba spręsti konkrečius klausimus.

Šalys skatina pilietinės visuomenės dalyvavimą įgyvendinant LSP, visų pirma palaikydamos ryšius su Pilietinės visuomenės forumu, nurodytu 33.7 straipsnyje, ir su jų atitinkama vidaus konsultacine grupe, nurodyta 33.6 straipsnyje,

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos ir Čilės Respublikos laikinojo susitarimo dėl prekybos pasirašymo Europos Sąjungos vardu

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 91 straipsnio 1 dalį, 100 straipsnio 2 dalį ir 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą kartu su 218 straipsnio 5 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2017 m. lapkričio 13 d. Taryba įgaliojo Komisiją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį užsienio reikalams ir saugumo politikai įgaliojami pradėti derybas dėl modernizuoto susitarimo su Čile, kuris pakeistų Asociacijos susitarimą;
- (2) 2022 m. gruodžio 9 d. sėkmingai užbaigtos Europos Sąjungos ir Čilės derybos;
- (3) dabartinio ES ir Čilės asociacijos susitarimo modernizavimas susijęs su dviem teisinėmis priemonėmis:
 - Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Čilės Respublikos pažangiuoju pagrindų susitarimu, kuris apima a) politinį ir bendradarbiavimo ramstį ir b) prekybos ir investicijų ramstį (įskaitant nuostatas dėl investicijų apsaugos);
 - ir Europos Sąjungos ir Čilės Respublikos laikinąjį susitarimą dėl prekybos (toliau – Susitarimas), apimančią prekybos ir investicijų liberalizavimą, kuris nustos galioti ir bus pakeistas Pažangiuoju pagrindų susitarimu pastarajam įsigaliojus;
- (4) prie Susitarimo pridedamas Europos Sąjungos ir Čilės Respublikos bendras pareiškimas dėl prekybos ir darnaus vystymosi nuostatų, įtrauktų į Europos Sąjungos ir Čilės Respublikos laikinąjį susitarimą dėl prekybos (toliau – Bendras pareiškimas);
- (5) Susitarimas turėtų būti pasirašytas Sąjungos vardu su sąlyga, kad jis bus sudarytas. Prie Susitarimo pridedamas Bendras pareiškimas turėtų būti patvirtintas Sąjungos vardu,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Sąjungos vardu patvirtinamas Susitarimo pasirašymas, atsižvelgiant į tai, kad Susitarimas bus sudarytas vėliau.
2. Sąjungos vardu patvirtinamas prie Susitarimo pridedamas Bendras pareiškimas.
3. Susitarimo ir Bendro pareiškimo tekstai pridedami prie šio sprendimo.

2 straipsnis

Komisija įgaliojama paskirti asmenį (-is), įgaliotą (-us) Sąjungos vardu pasirašyti Susitarimą su sąlyga, kad minėtas Susitarimas bus sudarytas vėliau, ir patvirtinti prie jo pridedamą Bendrą pareiškimą.

3 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė*